

Plats och tid

Oskarshamns stadshus, möteslokal Oskarshamnssalen samt via Teams

Beslutande i sammanträdeslokalen

Andreas Erlandsson (S), ordförande
Sven Gunnar Persson (KD), vice ordförande
Leif Axelsson (SD)
Catrin Alfredsson (S)
Lucas Lodge (M)
Marcus Fridlund (S), via Teams
Akko Karlsson (MP), via Teams

Meddelat förhinder

Ann-Charlotte Pernius (M)
Ilko Corkovic (S)

Övriga deltagare

Fredrik Heyman OKG (närvarande vid §§ 18-21), Richard Johansson OKG (närvarande vid § 18), Filip Svensson OKG (närvarande vid §§ 18-19), Jenny Rees SKB (närvarande vid §§ 18-21), Petter Olsson SKB (via Teams, närvarande vid §§ 18-19), Torbjörn Karlsson SSM (via Teams, närvarande vid §§ 18-27) samt sekreterare Niclas Lundström

Paragrafer

§§ 18 - 27

Justering plats och tid

Digital signering vid den tid som anges i den digitala signaturen på protokollets sista sida.

Andreas Erlandsson (S)
Ordförande

Niclas Lundström
Sekreterare

Anslag

Det justerade protokollet offentliggörs genom detta anslag.

Beslutsinstans: Lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk

Sammanträdesdatum: 2025-09-25

Anslaget sätts upp: 2025-10-06

Anslaget tas ned: 2025-10-29

Förvaringsplats för protokollet: KS-kansli, digitalt

Underskrift _____
Niclas Lundström

Utdragsbestyrkande _____

Innehållsförteckning

- § 18 Information från OKG AB
- § 19 Information från SKB AB
- § 20 Information från SSM
- § 21 Information från Länsstyrelsen Kalmar län
- § 22 Föregående protokoll
- § 23 Anmälningssärende – Yttrande över promemorian ”En ny och tydligare reglering av bedömning av överrensstämmelse med krav för verksamheter med joniserad strålning
- § 24 Yttrande - Uppdatering av SSMFS (2018: 1, 2021:4, 2021:5 och 2021:6) avseende nya kärnkraftsreaktorer
- § 25 Information om Kärnkraftsprövningsutredningen, deluppdrag 3 – avfallsfrågan
- § 26 Resultatredovisning av lokal opinionsundersökning om ny kärnkraft i Oskarshamn – en del av Oskarshamns kommuns projekt Ny kärnkraft till Oskarshamn
- § 27 Övriga frågor

§ 18

Information från OKG AB

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Status O3

Fredrik Heyman och Filip Svensson informerar om statusläget på Oskarshamn 3. Det defekta rör i anslutning till reaktorn som upptäcktes i samband med den årliga revisionen i mars har orsakat stillestånd och förlängd revision. Beräknad återstart, som är förmedlat via ett uppdaterat marknadsmeddelande till den nordiska elbörsen Nord Pool, är den 17 oktober. OKG har utnyttjat stilleståndstiden för att förbättra anläggningens status ytterligare och den framtida strålsäkerheten och tillgängligheten. Bland annat har man reducerat tid och risker för revisionsavställningarna 2026 och 2029, reducerat tillgänglighetsrisker, reducerat felanmälan, reducerat tillfälliga ändringar, genomfört underhållsåtgärder, energieffektiviserat, genomfört FME-insatser och förbättrat dosmiljön.

OKG arbetar hårt för att kunna återstarta O3 den 17 oktober. De övergripande förväntningarna på en säker arbetsmiljö får dock inte tullas på. Förväntningarna innebär säkerhet före tidplan, ta reda på risker och regler som gäller ditt jobb, avbryt arbeten som verkar osäkert samt korrigera och rapportera risker och händelser då det kan rädda liv.

Vidare informerar Fredrik och Filip om orsaken till förlängningen av revisionen. Vid noggranna fabrikstester (FAT) behövde delar av utrustningen modifieras för att säkra kvalitén vid åtgärden.

Av de aktiviteter som har gjorts kopplat till skadan har följande gjorts eller planeras att göras:

- Identifiera skadan (klart).
- Välja ut leverantör (klart).
- Utveckla reparationsrobotar för åtgärd (klart).
- Omfattande fabrikstester (FAT) (klart).
- Kvalificera utrustning och personal (klart).
- Kapa bort defekt rördel (klart).
- Inpassning av nytt rör (klart).
- Svetsning rör och ventil (pågående).
- Omfattande provningar (ej påbörjad).

Avslutningsvis informerar Fredrik och Filip om förutsättningar för återstart. Det krävs omfattande grundorsaksanalyser, bedömning i övriga delar av anläggningen samt redovisning till myndighet och invänta starttillstånd.

Avveckling O1 och O2

Richard Johansson informerar om statusen för avvecklingen av O1 och O2. För tillfället sysselsätter avvecklingen cirka 250 medarbetare. Fokus är att undvika olyckor vilket de bedömer att de hittills har

Sammanträdesdatum
2025-09-25

klarat av bra. Inga allvarliga olyckor har rapporterats. Upplevelsen är att det är en god rapporteringskultur på arbetsplatsen.

De har i stort avslutat arbetet med nedmontering av stora komponenter och fokuserar nu på de mindre komponenterna. Det innebär bland annat att det inte går lika fort att få ut lika mycket ton som tidigare då vikten på det som rivs är lättare, till exempelvis kablage och ventilationstrummor jämfört med tunga stålkonstruktioner.

Strävan är att få kunna friklassa så mycket material som möjligt så att en så stor del som möjligt kan hamna långt ner på "avfallstrappan". För att kunna friklassa material har speciella tvättmaskiner inköpts i anläggningen. De håller på att friklassa anläggningen så att det går att låsa utrymmen till att det blir dags att riva byggnaden. När den väl rivs ska det inte krävas någon skyddsutrustning för strålsäkerhet av de som kommer arbeta med det.

I stort ligger nedmonteringen av O1 och O2 enligt plan utifrån deras KPIer och budget. Tidsmässigt ligger de cirka 10 % efter beräknad plan.

Richard visar mötesdeltagarna bilder från pågående arbeten i anläggningarna för att beskriva den riskfyllda och komplexa arbetsmiljön som nedmonteringen innebär.

§ 19

Information från SKB AB

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Jenny Rees och Petter Olsson informerar om nuläget på SKB.

Clab och Sigrid

Det löpande arbetet på Clab och Sigrid har flutit på enligt plan.

- Bränslehantering under våren pågick fram till vecka 18. Hanteringen under hösten återupptogs vecka 38.
- Transporter med Sigrid har fungerat väl under våren och sommaren. Årligt varvsbesök utfört under veckorna 37 och 38.
- För att skapa mer utrymme i förvaringsbassängerna lastas bränsle från gamla normalkassetter till nya kompaktkassetter. Arbetet är skjutet till december på grund av omplaneringar av projekt i anläggningen.
- Ny transportbehållare är på väg. Första behållaren av fem planerade kommer till Göteborgs hamn 30 oktober. Därefter sker landtransport till Clab.

Vid Clab kommer det påbörjas fyra olika projekt som innebär entreprenadarbeten på området.

1. Ny intagsledning
2. Reservkylkedja
3. Elkraftsmatning
4. Dagvattendamm

SKB får en fråga från ledamöterna om vilken dimensionering av dagvattendammen som har beslutats. Vid sittande möte kan SKB inte svara på frågan men de har fått en dom på hur stor den ska bli samt att länsstyrelsen ska involveras i konstruktionen och ha tillsynen när den anläggs.

Vidare påbörjas arbeten på området kopplat till projekten Clink och Infra. Båda projekten har med den nya inkapslingsanläggningen att göra där Clink tillser att själva inkapslingsdelen uppförs medan Infra har med infrastrukturen och de fysiska arbetena på området (till exempel utökning av anläggningsområdet, uppförande av fysiskt skydd och uppförande av nya byggnader). Infrans preliminära plan för att påbörja markarbeten är under kvartal 4, 2026. Anläggningskonstruktionen av Clink fortgår och den ska utmytna i upphandlingsunderlag.

Övrigt

Som det har nämnts vid tidigare säkerhetsnämndsmöten håller SKB på att ställa om till projektgenomförande med avseende på de stora arbetena som pågår i Östhammar och i Oskarshamn. Vid Forsmark pågår arbetena med utbyggnaden av SFR samt slutförvaret. Hamnen byggs även ut för att både klara av Sigrids transporter men även transporter till de stora projekten på plats. SKBs stora projektarbeten i Forsmark har bland annat uppmärksammats i SVT Uppland. För närvarande fortgår arbetena före tidsplan och utan allvarliga olyckor.

Sammanträdesdatum
2025-09-25

Vidare informeras om att SKBs forsknings-, utvecklings- och demonstrationsprogram (Fud-program) ska presenteras i dagarna. Fud-programmet kommer att gå på remiss både till Lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk och till Oskarshamns kommun. SKB erbjuder sig att ha en dragning om förslaget på Fud-program för både säkerhetsnämnden och KSAU.

I SKBs information lyfts även frågan kring avfallshantering för ny kärnkraft i Sverige. SKBs tillstånd gäller för befintligt kärnkraftsprogram. För nya reaktorer behövs ett nytt kärnavfallsprogram. I Sverige har SKB en godkänd metod och stor kompetens på området. SKBs befintliga och planerade anläggningar är tillräckliga för det befintliga programmet. Nya reaktorer kräver nya anläggningar och nya tillstånd. Den statligt tillsatta Kärnkraftsprövningsutredningen kommer presentera ett förslag den 30 september på hur det är tänkt att avfallshanteringen ska lösas vid eventuell ny kärnkraft i Sverige. Andreas Erlandsson, som har deltagit som expert i Kärnkraftsprövningsutredningen, kommer under § 25 kortfattat informera om deluppdrag 3 i utredningen.

SKB har tillsammans med Novus under våren genomfört en opinionsundersökning där stödet för slutförvarssystemet har undersökts. SKB har fortsatt starkt stöd för deras arbete i Oskarshamn. 90 % har svarat att de stöder inkapslingsanläggningen i Oskarshamn, 90 % har förtroende för SKB och 94 % har svarat att de tror att det påverkar kommunen positivt.

Avslutningsvis informerar SKB och OKG om Elektronen. Den 18 september invigde OKG sitt nya kontor, Elektronen, på Slottsgatan 8 i centrala Oskarshamn. Samtidigt öppnade dörrarna till det nya besökscentret som OKG skapat tillsammans med SKB. I Elektronen möter besökaren en modern utställning som visar kärnkraftens livscykel – från fossilfri elproduktion till slutförvaring av använt kärnbränsle. Den 8 oktober kommer utställningen på Elektronen öppna för allmänheten. OKG och SKB bjuder in lokala säkerhetsnämnden att ha ett kommande nämndssammanträde på Elektronen vilket nämnden svarade att de tycker skulle vara positivt.

§ 20

Information från SSM

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Torbjörn Karlsson informerar om nuläget på SSM.

Bedömning av tillståndshavarna

SSM har ändrat sitt arbete med den samlade strålsäkerhetsvärderingen, SSV. Tidigare gjordes en SSV av tillståndshavarna varje år där 17 områden värderades. Från och med i år genomförs SSV vart annat år. Den samlade strålsäkerhetsvärderingen görs utifrån SSMs tillsynsprogram, vilket nu är indelat i sex huvudområden. Dessa områden används för att systematiskt bedöma strålsäkerheten hos tillståndshavare, såsom kärnkraftverk i drift.

De sex områden som SSM använder i sin värdering är:

- Driftförutsättningar. Bedömning av hur driften genomförs, inklusive hantering av avvikelser, temporära åtgärder och revisionsavställningar.
- Anläggningsstatus. Värdering av anläggningens tekniska skick, inklusive system, strukturer och komponenter.
- Konstruktion, strålsäkerhetsredovisning och analyser. Granskning av konstruktionsbrister, säkerhetsanalyser och dokumentation som påverkar strålsäkerheten.
- Strålskydd. Bedömning av hur strålskyddet hanteras inom anläggningen, inklusive rutiner och skyddsåtgärder.
- Ledning och styrning. Värdering av organisationens förmåga att styra verksamheten på ett strålsäkert sätt, inklusive kompetens och bemanning.
- Skydd, kärnämnes- och exportkontroll. Bedömning av fysiskt skydd, kontroll av kärnämnen och exportrelaterade säkerhetsfrågor.

Dessa områden utgör grunden för SSM:s helhetsbedömning av strålsäkerheten hos tillståndshavare och används för att identifiera både styrkor och förbättringsområden.

Det genomförs ingen SSV på OKG i år utan den kommer göras under 2026. SSM har i år däremot genomfört en något förenklad analys av OKGs strålsäkerhetsarbete jämfört med vad en SSV innebär. Den samlade analysen syftar till att ge tillståndshavaren en fingervisning av hur SSM bedömer strålsäkerheten och de har utgått från 25 tillsynsärenden mellan april 2024 till maj 2025. I stort bedöms inga stora avvikelser jämfört med den senaste SSV, några områden tenderar ha en något positiv utveckling medan något har en liten negativ trend.

§ 21

Information från Länsstyrelsen i Kalmar län

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Punkten utgår.

§ 22

Föregående protokoll

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Protokollet från sammanträdet 2025-05-08 läggs till handlingarna.

Dagens sammanträde

Protokollet har varit utsänt och då det inte finns några kommentarer till det läggs protokollet från sammanträdet 2025-05-08 till handlingarna.

§ 23

Anmälningssärende – Yttrande över promemorian ”En ny och tydligare reglering av bedömning av överrensstämmelse med krav för verksamheter med joniserad strålning”

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Anmälningssärenden enligt föreliggande information noteras som anmäلت.

Dagens sammanträde

Ordförande och sekreterare i lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk har lämnat ett yttrande över promemorian från Klimat- och näringslivsdepartementet ”En ny och tydligare reglering av bedömning av överrensstämmelse med krav för verksamheter med joniserad strålning”. Inför sammanträdet hade ledamöterna i nämnden fått ta del av remissyttrandet.

§ 24

Yttrande - Uppdatering av SSMFS (2018:1, 2021:4, 2021:5 och 2021:6) avseende nya kärnkraftsreaktorer

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Inför sammanträdet hade ledamöterna i nämnden fått ta del av SSMs förslag på uppdatering av SSMFS 2018:1, SSMFS 2021:4, SSMFS 2021:5 och SSMFS 2021:6 avseende nya kärnkraftsreaktorer. Niclas Lundström informerar om förslaget till yttrande från Lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk:

Lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk har tagit del av Strålsäkerhetsmyndighetens remiss gällande uppdatering av föreskrifterna SSMFS 2018:1, SSMFS 2021:4, SSMFS 2021:5 och SSMFS 2021:6 avseende nya kärnkraftsreaktorer.

Efter genomgång av remissen har nämnden inga specifika synpunkter på innehållet eller de föreslagna ändringarna. Nämnden ser positivt på att föreskrifterna uppdateras i syfte att bättre hantera framtida tillståndsprovningar för nya reaktorer. Förslagen bidrar enligt vår bedömning till att förtydliga och anpassa regelverket, bland annat i frågor som rör avvecklingsplaner som är ett område av stor lokal betydelse. Lokala säkerhetsnämnden delar även Strålsäkerhetsmyndighetens bedömning i konsekvensutredningen att de föreslagna ändringarna inte påverkar det kommunala självstyret.

Ingen i nämnden föreslår ett annat yttrande utan förslaget på yttrande skickas till SSM som ett delegationsärende undertecknat av ordförande och sekreterare i Lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk.

Dialog förs i nämnden på ett övergripande plan om hur djupt den lokala säkerhetsnämnden ska sakgranska remisser liknande SSMs uppdatering av deras föreskrifter. Ledamöterna är eniga i att nämnden är i huvudsak en insynsnämnd där uppdraget är att hålla sig underrättade om det kärntekniska säkerhetsarbetet som utförs eller planeras vid kärnkraftverket. Vidare ska nämnden känna till hur beredskapen vid kärnenergiolyckor är utformad vid kärnkraftverket samt ska informera allmänheten om det kärntekniska säkerhetsarbetet och om beredskapsplaneringen.

§ 25

Information om Kärnkraftsprövningsutredningen, deluppdrag 3 – avfallsfrågan

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Andreas Erlandsson informerar kortfattat kring deluppdrag 3 för Kärnkraftsprövningsutredningen som hanterar avfallsfrågan. Utredningens ska den 30 september presentera deras bedömningar och förslag för hur avfallsfrågan ska hanteras vid eventuell ny kärnkraft. Bland annat kommer följande områden att hanteras i utredningen:

- Förslag om principer och förutsättningar för ett nationellt system för omhändertagande av radioaktivt avfall som omfattar ny kärnkraft, andra nya kärntekniska anläggningar såväl som icke kärntekniskt avfall från annan verksamhet med strålning.
- Förslag om att inrätta en nationell organisation för samordning av långsiktig och strategisk planering av omhändertagandet och som inkluderar en statlig organisation med samhällsuppdrag med vissa särskilda uppgifter där statens ansvar och beredskap för avfallsfrågorna förtydligas.
- Förslag för anpassning av krav på forskning och utveckling av åtgärder för omhändertagande av kärnavfall och använt kärnbränsle från kärnkraftsreaktorer.
- Förslag vad gäller ansvar och förutsättningar för genomförande av omhändertagandet samt den nationella avfallsorganisationens roll i genomförandet.
- Förslag att förtydliga statens ansvar vid hinder för enskilda aktörer att fullgöra sina skyldigheter.
- Bedömningar och förslag avseende möjligheten att träda ur systemet för omhändertagande, antingen genom att överlåta ansvaret att fullgöra återstående skyldigheter till en annan aktör, eller enligt vissa kriterier till staten.
- Bedömningar och förslag för hur frågor om omhändertagande av kärnavfall och använt kärnbränsle kan hanteras vid prövning av tillstånd att uppföra, inneha och driva en ny kärnkraftsreaktor, såväl som förslag på förtydligade förutsättningar vid prövning av nya slutförvar.
- Bedömningar om andra åtgärder för att säkerställa att nya aktörer inte missgynnas.

§ 26

Resultatredovisning av lokal opinionsundersökning om ny kärnkraft i Oskarshamn – en del av Oskarshamns kommuns projekt Ny kärnkraft till Oskarshamn

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Niclas Lundström informerar om den lokala opinionsundersökningen om ny kärnkraft i Oskarshamn som genomfördes av Novus i juni 2025. Undersökningen var en del av Oskarshamns kommuns projekt Ny kärnkraft till Oskarshamn och syftade till att ge ett underlag för vad som ska fokusera på i de framtida dialogerna med närboende, medborgare, näringsliv, etc. Enkäten skickades ut till boende i Oskarshamns kommun och till boende i de sex grannkommunerna Västervik, Borgholm, Mönsterås, Högsby, Hultsfred och Vimmerby. I Oskarshamns kommun svarade 808 personer och i de sex grannkommunerna svarade 1016 personer.

Två övergripande frågorställningar undersöktes:

1. Vilken inställning har invånarna i vår och angränsande kommuner till att ny kärnkraft och om det i så fall byggs i Oskarshamn?
2. Vilka frågeställningar är viktiga för Oskarshamns kommun att belysa vid en eventuell tillståndsansökan?

Överlag finns det ett starkt stöd för ny kärnkraft i Oskarshamns kommun men även ett tydligt stöd i grannkommunerna. 75 % av boende i Oskarshamns kommun var mycket eller ganska positiva till att det skulle byggas ny kärnkraft i kommunen. Motsvarande siffra i grannkommunerna var 57 %. Andelen som var mycket eller ganska negativa var 11 % i Oskarshamn och 20 % i grannkommunerna. Det som respondenterna upplevde som positivt med ny kärnkraft i Oskarshamn var arbetstillfällena och lokal tillväxt, stabil och trygg elproduktion samt att det redan finns etablerad kompetens och infrastruktur på plats. De negativa aspekterna som lyftes var risker vid olyckor, sabotage eller krig, avfall och slutförvar samt kostnad och tidsåtgång.

Hela resultatredovisningen av opinionsundersökningen finns bifogat på Oskarshamns kommuns pressrum - <https://www.mynewsdesk.com/se/oskarshamnskommun/pressreleases/starkt-stoed-foer-ny-kaernkraft-i-oskarshamn-naer-invaanarna-faar-tycka-till-3400275>.

Leif Axelsson informerar om att SD i Oskarshamn har önskat att få ta del av svaren om vilken partitillhörighet respondenterna har angett. Projektet har inte tagit del av dessa siffror och därmed kan inte informationen ges ut. Novus har svarat att denna opinionsundersökning ej är någon väljarbarometer och att det inte går att dra några slutsatser kring hur den lokala partiopinionen är i Oskarshamn och dess sex grannkommuner. Frågan om partitillhörighet ställdes för att vidimera att de svarande representerar en ungefärlig partispridning kopplat till föregående val.

§ 27

Övriga frågor

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Andreas Erlandsson informerar om att KSOs fysiska novembermöte i Varberg föreslås att enbart vända sig till KSOs styrelse och dess ersättare med tanke på ärendena som ska tas upp på mötet. Vanligtvis bjuds samtliga ledamöter i de lokala säkerhetsnämnderna med på det avslutande fysiska KSO-mötet för året. Beslut fattas på KSOs styrelsemöte den 27 september.